

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖS RADIOLUPAHAKEMUKSEEN

Northbase Oy on 28.2.2023 hakenut Liikenne- ja viestintävirastolta sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 39 §:ssä säädettyä radiolupaa satelliittimaa-asemalle, joka sijaitsee Tampereen Hervannassa. Northbase Oy on hakenut radiolupaa lähettävälle maa-asemalle taajuusalueelle 149,8175 - 149,8325 MHz. Northbase Oy hakee radiolupaa satelliittimaa-asemalle, jonka tarkoitus on telemetria, seuranta ja ohjausyhteydet (TT&C, Telemetry, Tracking & Command), kahden satelliitin LEOP-vaiheessa (Launch and Early Orbit phase), jotka kestävät kumpikin maksimissaan 21 vuorokautta kummankin satelliitin laukaisusta. Lisäksi hakijan radiolupahakemus kattaa samojen lyhytkestoisten satelliittien TT&C toiminnan 31.3.2025 asti. Hakijan ilmoittamien tietojen mukaan lähettämistoimintaa taajuusalueella tapahtuisi satelliittikohtaisesti LEOP-vaiheessa noin 20 minuuttia päivässä ja tämän vaiheen jälkeen noin 7 minuuttia päivässä. Northbase Oy:n lisäksi hankkeessa on mukana muun muassa ISRO (Indian Space Research Organisation) ja Bhutan.

Hakija on hakenut myös maa-aseamista ja eräistä tutkista annetun lain (96/2023) mukaista maa-asematoimintalupaa. Radiolupa ja maa-asematoimintalupa ovat toisistaan erilliset luvat. Lähettävälle maa-asemalle myönnettävän toimintaluvan edellytyksenä on myönnetty radiolupa. Maa-asematoimintalupaa koskeva hakemus on Liikenne- ja viestintävirasto Traficom:n käsiteltävänä, eikä valtioneuvoston päätös koske maa-asematoimintalupahakemusta.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 39 §:n 1 momentin mukaan radiolähettimien hallussapito ja käyttö edellyttävät Liikenne- ja viestintäviraston myöntämää radiolupaa. Lain 40 §:n 1 momentin mukaan radioluvan myöntää Liikenne- ja viestintävirasto. Lain 40 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvosto myöntää radioluvan, jos radioluvan myöntämisellä voi olla huomattavia vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen tai ilmeisesti kansalliseen turvallisuuteen. Lain 41 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan radiolupa on myönnettävä, jos ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan radioviestintää koskevia säännöksiä, määräyksiä tai radiolupaan liitettyjä ehtoja tai vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

Liikenne- ja viestintävirasto on kuullut puolustusministeriötä, Suojelupoliisia ja ulkoministeriötä radioluvan myöntämisen edellytyksistä kansallisen turvallisuuden näkökulma huomioiden 25.5.-30.6.2023 välisenä aikana. Edellä mainittujen viranomaisten antamien lausuntojen perusteella Liikenne- ja viestintävirasto on 28.7.2023 siirtänyt Northbase Oy:n satelliittimaa-aseman radiolupahakemuksen käsittelyn valtioneuvostolle sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 40 §:n 3 momentin nojalla.

Hakija täyttää sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 41 §:n 1 momentin 1-3 kohdissa säädetyt luvan myöntämisen edellytykset eli radioluvan myöntämiselle ei olisi niin sanottuja teknisiä esteitä. Radioluvan myöntämiselle ei ole myöskään 41 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjä esteitä.

Puolustusministeriön, Suojelupoliisin ja ulkoministeriön asiassa antamien lausuntojen perusteella (Liitteet 1-3, TL IV, Julkisuuslain 24.1 §:n 1, 9-10 kohta) hakija ei täytä lain 41 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädettyä luvan myöntämisen kansalliseen turvallisuuteen liittyvää edellytystä. Satelliittimaa-aseman perustamiseen ja toiminnan harjoittamiseen on katsottu voivan liittyä niin sanottu kaksikäyttöriski eli dataan pääseminen

voisi mahdollistaa muun muassa muiden valtioiden sotilassatelliittien seuraamisen ja tiedustelun. Kaksikäyttöriskin mahdollisuutta arvioidaan jokaisen radiolupahakemuksen osalta erikseen. Nyt käsiteltävänä oleva hakemus vastaa pääosin sisällöltään hakijan aikaisempaa hakemusta, josta valtioneuvosto antoi kielteisen päätöksen vuonna 2021.

Turvallisuusviranomaisten lausunnoissa kiinnitettiin huomiota Suomen maaperälle sijoitettavaan infrastruktuuriin, jota voitaisiin mahdollisesti hyödyntää sotilaallisiin tarkoituksiin.

Avaruudessa toimivat maat ovat alkaneet ulkoistaa sotilassatelliittien kautta kulkevaa dataa myös kaupallisille toimijoille. Julkisten tietojen mukaan avaruustoimintaan liittyvän yhteistyösopimuksen tehneet Intia, Kiina, Venäjä, Brasilia ja Etelä-Afrikka voivat keskenään hyödyntää toistensa tiettyjä satelliitteja ja maa-asemia. Julkisten tietojen mukaan yhteistyö on jatkunut ja maiden tavoitteena on laajentaa satelliitti- ja maa-asemaverkostoja. Kyseisessä yhteistyösopimuksessa on mukana valtioita, joilla kaikki satelliitteihin liittyvä toiminta on osa sotilaallista toimintaa. Siksi on olemassa huomattava riski, että yhteistyön laajentuessa kyseisten maiden välillä, myös hakijan maa-asemaa voitaisiin hyödyntää muiden kuin siviilisatelliittien lähettämisessä, seurannassa ja ohjaamisessa.

Esitys

Valtioneuvosto hylkää hakemuksen. Valtioneuvosto ei myönnä hakijalle radiolupaa sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 41 §:n 1 momentin 4 kohdan nojalla.

Esittelijä

Viestintäneuvos, Mirka Meres-Wuori, liikenne- ja viestintäministeriö